

ВПЛИВ РАДИ ЄВРОПИ НА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО У ПИТАННІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯНИНА

Незабаром по завершенню Другої Світової Війни було створено нову міжнародну організацію, яка отримала назву Рада Європи. Вінстон Черчилль у своїй промові в Університеті Цюриху 19 вересня 1946 року закликав створити «Сполучені держави Європи» на зразок вже відомих американських. Ця ідея було законодавчо закріплена в Лондонській угоді від 5 травня 1945 року, що зараз відома як Статут Ради Європи.

У зазначеному документі закріплений принцип пошани прав людини і верховенства права. Це означає захист і дотримання прав і свобод людини не тільки в рамках однієї країни, а за межами, тобто на міжнародному рівні. Статут також передбачає припинення членства або виключення з організації країн-учасниць, що грубо порушили чи порушують права чи основоположні свободи людини або громадянина [4].

Рада Європи покликана забезпечити у всій Європі демократичну і економічну стабільність – оскільки це база для дійового захисту прав людини, а внутрішній курс України спрямований на формування сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства. Тому тема впливу Ради Європи на національне право в питанні захисту прав людини і громадянина було і залишається актуальним і дотепер.

Дослідженням цієї проблеми займалися такі вчені, як Ю. Баскін, Д. Карлсон, Н. Лернер, с. Мукель, Г. де Валль, Д. Уїтт. Серед вітчизняних науковців, що висували свої думки у цій сфері, були М. Буроменський, О. Буткевич, В. Семенов, В. Сорокун та інші.

Одним із основних документів Ради Європи, що закріплює права та свободи людини є Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 4 лютого 1950 року та ратифікована Україною 17 липня 1997 року [3].

Не беручи до уваги те, що текст конвенції підпадав під змінення неодноразово, для громадян є досить важливим зміст статті 9, у якій проголошено, що «кожен має право на свободу думки, совісті та релігії». Тобто, ця стаття закріплює можливість

особи на свій розсуд обирати та сповідувати релігію та висловлювати свої власні переконання та думки. Особа має право робити це як самотійно, так і разом з іншими, як у здійсненні обрядів, так і у навчанні.

Новелою, що була запроваджена завдяки Європейській конвенції з прав людини, стала установа міжнародної системи захисту прав та свобод, що вперше дозволяє ефективно запровадження у життя прав людини. Права людини мають фундаментальний характер, що вказує на їх пріоритет над законодавством і правозастосувальною практикою суверенних держав.

Беручи до уваги те, що цивільні й політичні права досить тісно взаємопов'язані з економічними і соціальними, вони утворюють єдиний масив принципів, на яких ґрунтуються європейські демократії, Рада Європи прийняла 1961 року Європейську соціальну хартію. Цей документ закріплює регулювання соціальних питань, питань у сфері праці та деяких інших [1].

1996 року була прийнята Переглянута Європейська соціальна хартія, яка згодом замінила першу Хартію у відповідності з радикальними соціальними змінами та подіями, що відбулися у світі з моменту її прийняття та ухвалення. Поступово замінюючи собою Хартію 1961 року, Переглянута Європейська соціальна хартія вводить права в таких сферах, які не були висвітлені у першій Хартії. Наприклад, як подальше встановлення рівності між чоловіками і жінками, право інвалідів на соціальну інтеграцію і особисту автономію, дотримання права дітей і молоді на соціальний, правовий і економічний захист, право на допомогу після звільнення з місця постійної роботи, право працівника на гідність, право працівників, що мають сімейні обов'язки, на рівні можливості і умови праці, право на захист від бідності і соціальної ізоляції, право на гідне житло, розширення меж заборони на дискримінацію та інші [2].

З усього вищесказаного можна підвести підсумок, що основоположні документи, що видані Радою Європи являються основним джерелом для врегулювання питання щодо захисту основоположних прав та свобод людини і громадянина не тільки на міжнародному рівні, а і на національному завдяки імплементації міжнародно-правових норм у внутрішнє законодавство.